H En Athnais Archaiologik Hetaireia [Hrsg.]: Archaiologik ephmeris: periodikon ts en Athnais Archaiologiks Hetaireias
1914 Seite 62

τύπου ὡς περὶ παρανοήσεως ἢ ἀστηρίκτου ὑποθέσεως. Ἐνῷ ἂν ἐξητάζοντο προσεκτικώτερον καὶ μόναι αἱ περὶ τῶν κιονοκράνων ὀλίγαι εἰδήσεις θὰ εὑρίσκετο, ὅτι οἱ διάφοροι τύποι δὲν ἀποκλείουσιν ἀλλήλους ἀλλ' εὑρίσκουσιν ἀμφότεροι τὴν οἰκείαν θέσιν ἐν τῇ στοᾷ.

Ποῦ ἀνήκει τὸ μετ' ἀνθεμίων καὶ τῶν τριῶν πλήρων ἑλίκων κιονόκρανον εἶναι δυνατὸν μετὰ θετικότητος νὰ ὁρισθῇ. Ὁ Donaldson ἀληθῶς οὐδὲν ἐξ αὐτοῦ εἶδεν ὁ ἴδιος, ἀλλ' ἐχρησιμοποίησε τὰ ὑπὸ τοῦ Allason πρὸ τοῦ πρωτοτύπου γενόμενα σχέδια, τὰ ὁποῖα καὶ ἄλλα μετὰ κύρους πρόσωπα ἐπεβεβαίωσαν [1]. Ἀλλ' οὔτε καὶ οἱ Stackelberg, Haller καὶ Cockerell εἶδόν τι τοιοῦτον. Οὗτοι γνωρίζουσι μόνον τὴν κατὰ τὰ πλάγια ἡμίσειαν ἕλικα [2]. Ἀνάγκη ἄρα τὸ τοῦ Allason νὰ εἶναι ἐκ τῶν σπανίων κιονοκράνων. Ἀφ' ἑτέρου οἱ Stackelberg καὶ Cockerell [3] μετὰ λύπης παρατηροῦσιν, ὅτι οὐδὲν εὑρέθη ἐκ τῶν γωνιαίων κιονοκράνων τῶν λοξῶς διευθυνομένων παραστάδων. Μήπως λοιπὸν τοιοῦτον γωνιαῖον κιονόκρανον ἦτο τὸ τοῦ Allason; Ἡ εὔλογος αὕτη ὑπόνοια ἐνισχύεται μεγάλως διὰ τῆς παρατηρήσεως, ὅτι μόνον ἐπὶ τῶν γωνιαίων παραστάδων, αἵτινες διὰ τὴν λοξότητά των παρουσιάζουσι μεγαλυτέραν ἔκτασιν εἰς τὸν παρερχόμενον, ἥρμοζε τὸ μετὰ τριῶν πλήρων ἑλίκων κιονόκρανον. Τὸ τοιοῦτον τριμέτωπον κιονόκρανον εὐαρμοστεῖ οὕτω πρὸς τὸ γειτονικὸν κορινθιακόν, διότι ἀποβάλλον τελείως τὸ ἐπίμηκες σχῆμα τοῦ ἰωνικοῦ πλησιάζει πρὸς τὴν κυβοειδῆ μορφὴν ἐκείνου. Συγχρόνως τὰ γνωστὰ ἀνθέμια ἐννοοῦνται καλύτερον ἐνταῦθα, διότι οὕτω τὰ γειτονικὰ ἰωνικὰ δὲν στεροῦνται τῆς κατὰ τὸ μένον διακοσμήσεως, ἥτις εἶναι ἀφθονωτέρα παρὰ τῷ κορινθιακῷ.

Εἰς τὰ ἀνωτέρω προστίθεται καὶ ἄλλη ἔνδειξις. Ὁ Cockerell εἶχεν ἀναγνωρίσει, ὅτι ὁ εὑρεθεὶς ὑπ' αὐτοῦ ἄβαξ μόνον εἴς τινα τῶν γωνιαίων παραστάδων ἠδύνατο νὰ ἀνήκῃ, διότι ἐξετείνετο ἐπὶ μακρὸν καὶ κατὰ τὰς πλαγίας πλευρὰς καὶ ἀπήτει κιονόκρανον μετὰ πλήρους μετώπου καὶ κατὰ ταύτας. Ἐπειδὴ δὲ ἠγνόει ἢ δὲν παρεδέχετο ὡς ἐξηκριβωμένον [4] τὸ κιονόκρανον τοῦ Allason συνεπλήρωσεν ὑπὸ τὸν ἄβακα τοῦτον εἰς ἑκατέραν πλαγίαν πλευρὰν τῶν λοξῶν παραστάδων καὶ τὸ ἐλλεῖπον ἕτερον ἥμισυ τῆς ἕλικος ὑποθέσας ὅτι τὰ ἡμίση ταῦτα θὰ ἦσαν ἐξ ἰδικιτέρων τεμαχίων κατεσκευασμένα.

Ἡ ἱστορία ἄρα τοῦ τριμετώπου κιονοκράνου, ὡς ἐξετέθη ἀνωτέρω, ἡ ἰδιορρυθμία αὐτοῦ συμφωνοῦσα πρὸς τὰς λοξὰς παραστάδας καὶ τὸ κορινθιακὸν καὶ ὁ σχετικὸς ἄβαξ περιορίζουσι τὸν τύπον τοῦτον μόνον εἰς τὰς δύο γωνίας. Διὰ τὸν ἄλλον τύπον ἀπομένουσιν αἱ λοιπαὶ ὀκτὼ παραστάδες.

Οὕτως ἐξομαλύνονται γενικῶς αἱ δυσχέρειαι αἱ προερχόμεναι ἐκ τῆς ἀντιθέσεως τῶν παραδοθέντων σχημάτων τοῦ κιονοκράνου. Ἀλλὰ πρέπει νὰ λεχθῇ ὅτι εἰς τὴν ἱκανοποιητικὴν ταύτην λύσιν ἐφθάσαμεν ἀποδώσαντες πλήρη πίστιν, εἰς ὅσα οἱ παλαιοὶ ἐρευνηταὶ ἐσχεδιογράφησαν ἐκ τῶν πρωτοτύπων. Ὅτι ἐν τούτῳ δὲν ἐπλανήθημεν, θὰ δειχθῇ ἐκ τῆς ἐξετάσεως τῶν ἀναστηλωθεισῶν παραστάδων καὶ τῶν μνημονευθέντων εὑρημάτων.

Ἐκ τῶν παραστάδων ἀνεστηλώθησαν τελείως μετὰ τῶν δύο ἀνωτάτων λίθων τῶν ὑποδεχομένων τὸ κιονόκρανον πέντε, ἡ 1η, 2α, 3η καὶ 4η πρὸς τὰ δεξιὰ τοῦ εἰσερχομένου ἀπὸ τῆς βορείας θύρας καὶ ἡ 3η πρὸς τὰ ἀριστερά. Ὁποῖον εἶναι τὸ κόψιμον τῶν δύο τούτων σημαντικῶν λίθων καὶ αἱ καθ' ἕκαστα διαστάσεις βλέπει τις ἐπὶ τοῦ παρακειμένου σχεδιάσματος ***(εἰκ. 6)***. Τὸ ὕψος 0·465 ἀνταπο-

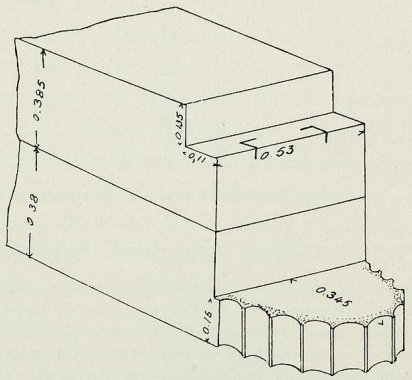

6: Τὸ ἀνώτατον μέρος τοῦ ἰωνικοῦ ἡμικίονος.

[1] Donaldson ἔ. ἄ. ἐν τῷ κειμένῳ εἰς pl. VIII. Πρβ. καὶ Puchstein ἔ. ἄ. 29.

[2] Stackelberg ἔ. ἄ. T. III· πρβ. σ. 40. Cockerell pl. X.

[3] Stackelberg σ. 40 Cockerell κείμενον εἰς pl. XV.

[4] Φαίνεται, καθ' ὅσον δύναταί τις ἐκ τοῦ ὀλίγου κειμένου τοῦ συνοδεύοντος τὸν πίνακα XIII νὰ συμπεράνῃ, ὁ Cockerell ἢ δὲν ἀπέδιδε πίστιν εἰς τὸν Allason ἢ περιωρίζετο αὐστηρῶς εἰς μόνα τὰ σχέδια τοῦ Haller καὶ ὅσα ἄλλα εἶχεν εἰς τὴν διάθεσίν του.

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK HEIDELBERG
http://digi.ub.uni-heidelberg.de/diglit/aephem1914/0069
gefördert durch die DFG